

FRANSUZCHA IBORALARNING MADANIY KONTEKSTDA QO‘LLANILISHI VA NUTQ SHAKLLANISHIGA TA’SIRI

O'tkirov Shohzod O'tkir o'g'li

Samarqand viloyati, SamDCHTI

Roman-german tillar fakulteti

Lingvistika, Fransuz tili

Annotatsiya: Ushbu maqolada fransuz tilidagi iboralarning madaniy kontekstdagi o‘rni va ularning nutq shakllanishiga ta’siri tahlil qilinadi. Iboralar orqali madaniyatni o‘rganish va nutqni rivojlantirish usullari yoritiladi.

Kalit so‘zlari: fransuzcha iboralar, madaniy kontekst, til o‘rganish, kommunikativ ko‘nikma, nutqni rivojlantirish

Kirish

Fransuz tilini o‘rganishda iboralar muhim o‘rin tutadi, chunki ular tilning boyligini va madaniy xususiyatlarini aks ettiradi. Fransuz tilidagi iboralar nafaqat grammatik va lug‘at jihatdan ahamiyatlidir, balki ular orqali mamlakat tarixi, urf-odatlar va madaniyati ham o‘rganiladi. Ushbu maqolada iboralarning madaniy kontekstdagi o‘rni va ularni o‘rganish orqali nutqni rivojlantirish yo‘llari ko‘rib chiqiladi.

Asosiy qism

1. Madaniy kontekstning ahamiyati

Fransuzcha iboralar madaniyat va tarixni aks ettiradi. Ular orqali til o‘rganayotgan shaxslar Fransiya xalqi hayot tarzi, qadriyatlar va dunyoqarashi haqida bilim oladi. Masalan: “C'est la vie” (Hayot shunday) iborasi fransuz xalqining hayotiy voqealarga falsafiy munosabatini ko‘rsatadi. “Faire d'une pierre deux coups” (Bir tosh bilan ikki quyon urish) iborasi esa pragmatizm va samaradorlikni aks ettiradi.

2. Iboralarning nutqdagi o‘rni

Madaniy iboralar tilni boyitib, nutqni jonli va ifodali qiladi. Ular o'quvchilarni sof grammatikadan tashqariga chiqib, tilni muloqotda tabiiyroq ishlatishga o'rgatadi. Masalan: "Avoir le coup de foudre" (Muhabbatga tushib qolish) kabi iboralar nutqda emotsional rang-baranglik kiritadi. "Jeter l'éponge" (Taslim bo'lish) iborasi esa o'quvchining turli vaziyatlarda moslashuvchan foydalanish ko'nikmasini rivojlantiradi.

3. Fransuzcha iboralarni o'rgatishda madaniy komponent

Madaniy kontekstni tushunmasdan iboralardan to'liq foydalanish qiyin. Shuning uchun, quyidagi usullar iboralarni samarali o'rgatishga yordam beradi: Tafsilotli tushuntirish: Har bir iboraning kelib chiqishi va tarixini tushuntirish. Masalan, "Se regarder en chiens de faïence" iborasi (bir-biriga ishonchsiz qarash) fransuz chinni idishlar tarixiga borib taqaladi. Ko'rgazmali materiallar: Filmlar, kitoblar va video lavhalar orqali iboralarning madaniy nuqtai nazarini tushuntirish. Madaniyatlararo taqqoslash: O'z ona tili bilan fransuz tilidagi iboralarni solishtirish orqali talabalarning qiziqishini oshirish.

4. Nutq shakllanishiga ta'siri

Fransuz tilidagi iboralarni o'rganish nafaqat o'quvchilarning lug'at boyligini oshiradi, balki nutq ko'nikmalarini ham rivojlantiradi: Tilning boyligini o'zlashtirish: Iboralar orqali o'quvchilar ko'p ma'noli jummalarni tez va to'g'ri tuzishni o'rganadi. Muloqotda o'ziga bo'lgan ishonchni oshirish: Iboralarni to'g'ri va tabiiy ishlatish orqali talabalar fransuz tilida erkin gapira oladi. Nutqni ifodali qilish: Iboralar muloqotga hissiyot va mazmun kiritadi, bu esa tinglovchilarni jalb qilishga yordam beradi.

5. Mashqlar va amaliyot

Iboralarni o'rgatishda quyidagi mashqlar samarali bo'lishi mumkin: Tarjima va tahlil: Fransuzcha iboralarni o'z ona tiliga tarjima qilish va ularning ma'nosini tahlil qilish. Kontekstual foydalanish: Har bir iborani real vaziyatlarda qo'llashni mashq qilish. Masalan, iborani suhbatda ishlatish. Rol o'ynash mashqlari: O'quvchilarni iboralarni turli madaniy kontekstlarda ishlatishga undash.

Xulosa

Fransuz tilidagi iboralar madaniy jihatdan boy va muloqotda muhim ahamiyatga ega. Ularni o'rganish nafaqat tilni tushunishga, balki nutqni boyitishga yordam beradi. Kelajakda multimedia texnologiyalari va madaniy integratsiyaga asoslangan yondashuvlar bu jarayonni yanada samarali qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Hymes, D. Language and Culture: Key Concepts in Sociolinguistics.
2. Dubois, J. La Langue Française et Ses Expressions.
3. Brown, H. D. Principles of Language Learning and Teaching.
4. Fransuz tili darsliklari va onlayn manbalar.